

Fra klassisk sanger til springvandsdesigner

Ingeniør Jørgen Fokdal begyndte som klassisk sanger, uddannede sig til ingeniør og lavede byfornyelse i 32 år, før han i 1999 med succes begyndte at designe sine egne springvand.

AF PREBEN MOTH

.... og så er jeg forresten oprindelig uddannet klassisk sanger.

Det er ingeniør Jørgen Fokdal, der i slutningen af interviewet kommer med denne forbløffende oplysning, og da journalisten ser undrende ud, forklarer han:

- Jo, men det kan man jo ikke leve af, så jeg tog også en ingeniøruddannelse.

Erhvervsliv besøger Fokdal Springvand i Holbæk dagen før udstillingen Have & Landskab i Slagelse, der fandt sted 24.-26. august, og Jørgen Fokdal har travlt med at få de sidste ting på plads, inden udstillingen åbner dagen efter.

- At deltage i den slags udstillinger sætter først og fremmest ansigter på firmaet, hvor vi vi jo i dag mest taler i telefon eller mailer med hinanden.

Han tror ikke helt på, at der kommer et mersalg ud af at deltage, men det bidrager til at fastholde troværdigheden.

- Vi har vores stand det samme sted som de foregående år og, og så er der mange af de andre udstillere, der slår et smut omkring os for at se, hvad han nu har fundet på siden sidste gang.

Jørgen Fokdal laver nem-

lig en ny ting til hver udstilling, og i år er det et drejende springvand.

20 år med byfornyelse

Jørgen Fokdal har arbejdet med springvand siden 1999, hvor han stiftede firmaet Fokdal Springvand. I de foregående mere end 20 år havde han arbejdet med byfornyelsesprojekter. Først som ansat i et rådgivende ingeniørfirma, senere fra 1992 som selvstændig byfornyelsesrådgiver.

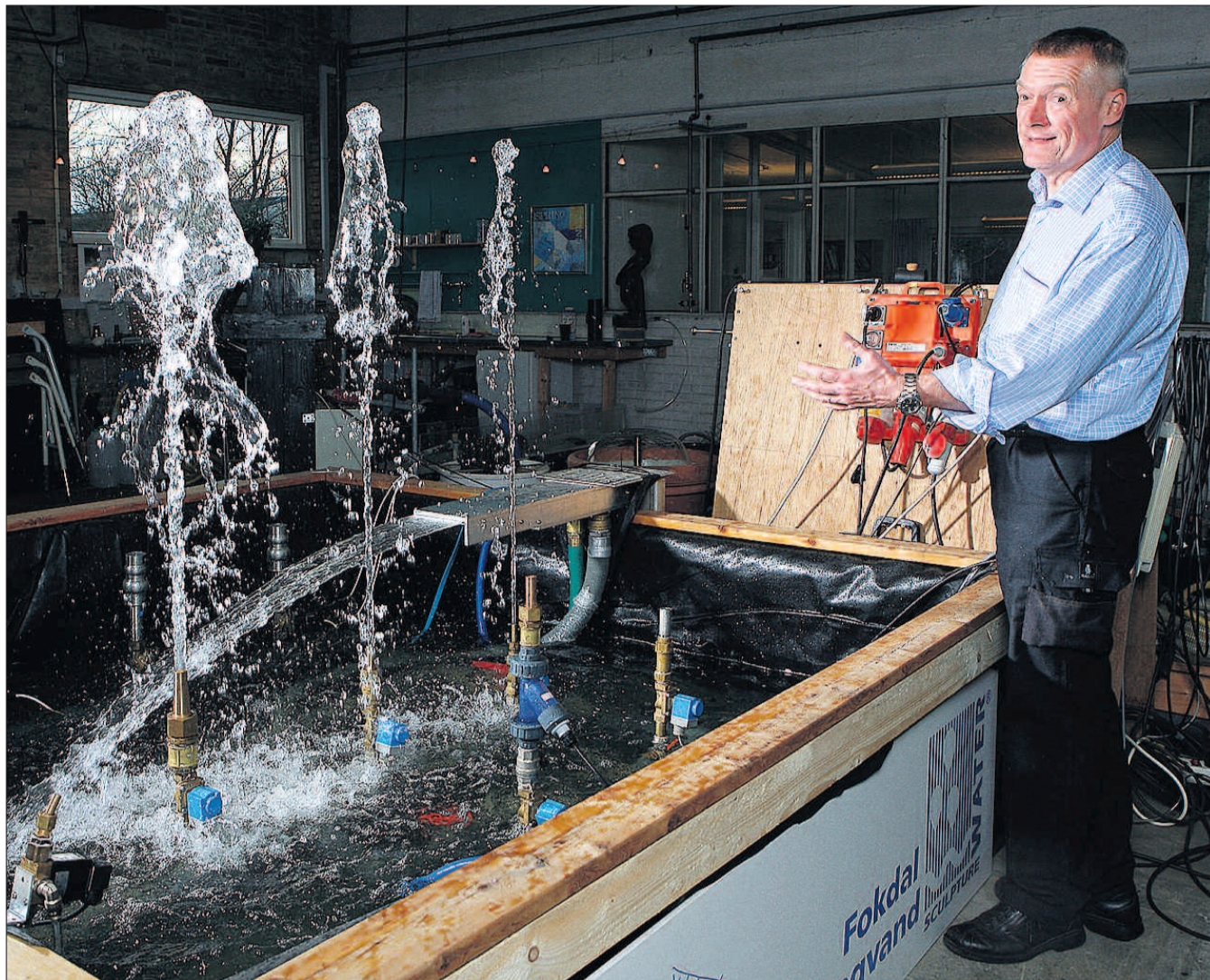
- Jeg sad på skødet af borgmestrene og rådgav kommunerne, men i løbet af 1990'erne blev der færre penge til den slags projekter.

I 1996 så han i Hong Kong et fantastisk og meget spændende springvand, og det gav interesse for at prøve noget helt andet.

- I 1999 havde jeg afsluttet en række byfornyelsessager, så når jeg lukkede med at lave byfornyelse, ville der ikke stå en række grædende kunder tilbage, og så begyndte jeg at lave springvand.

Jørgen Fokdal satte som det første en hjemmeside op, og så begyndte telefonen straks at ringe.

- Det var dog ikke umiddelbart kunder, der ville have bygget et nyt springvand, der ringede, men typisk kommuner, der havde problemer

Jørgen Fokdal i sit vandlaboratorium, hvor han designer, bygger og tester sine springvand.

På Restaurant Vision i Malmø har man valgt at have vandvægge mellem restauranten og toiletterne, dvs. at der løber vand ned ad hele væggen.

med et eksisterende springvand.

Disse var ofte lavet af den lokale blikkenslager, og med årene kom der problemer i form af rust og lignende, som blikkenslagerne ikke havde forudset.

Udvikler springvand fra bunden

Jørgen Fokdal er ingeniøren og den kreative sjæl i firmaet, der blandt andet også beskæftiger to montører, der bygger de færdigt designede springvand.

- Når kommuner eller firmaer i dag bestiller et springvand, sker det som et funktionsudbud. Det vil sige, at det er beskrevet på et par sider i materialet, hvor højt og bredt det skal være, og så må vi finde ud af resten.

Fokdal Springvand udvikler springvandene fra bunden og firmaets styrke er, at springvandene er sikret mod hærværk, kun bruger lidt

energi, er ressourcebesparende i form af at der genbruges vand og regnvand, og så lidt energi som muligt.

- Vi har et helt team af "Ole Opfindere" i gang i udviklingsprocessen og har et rigtig godt samarbejde med en lokal maskinfabrik, hvor jeg lige kan fare hen og få skåret et stykke metal i en bestemt form på en time og så tilbage på vandlaboratoriet og komme videre. En lokal smed og en elektriker indgår også i opfinder-teamet.

Drikkevandsfontænen til Københavns Energi

Et af de nyeste projekter har været at udvikle en ny drikkevandsfontæne til Københavns Energi.

- De ville have en ny, for den gamle var uhygiejnisk og ofte gik i stykker.

Den nye måtte ikke have skålfacon, skulle være hygiejnisk og virke med et trykknapsystem. Ydermere måtte

brugerne ikke kunne slikke på dysen, der lukkede vandet ud, og der måtte ikke kunne stikkes pinde ned i dysen.

- Vi løste opgaven ved at fremstille en fontæne i pulverlakeret rustfrit stål, der er antigrafitbehandlet. Den har en skrå overflade, og en skrå stråle, der gør det nemt at fylde sin vandflaske og der ligger ikke efterladenskaber fra tidligere brugere tilbage. Den kan ydermere levere frisk vand året rundt, selv i frostvejr.

Jørgen Fokdal har ofte samarbejdet med kunstnere, der i deres værker har villet indarbejde vand i skulpturudtrykket.

- Kunstneren laver kunsten, jeg står for vandet og er den kreative vandentreprenør. Ofte henvender kunstnerne sig dog først, når de har selv har prøvet syv gange, uden at det har fungeret, som de havde tænkt sig.

På Søndergaard Torv i Ballerup står der en stor skulptur af Bjørn Nørgaard, "Nåleøjet", hvor Jørgen Fokdal har designet og udført den praktiske del af det kreative vandelement.

Ser hamrende godt ud

Springvand har traditionelt altid været udendørsanlæg, men i de senere år er der kommet mindre anlæg til indendørs brug på markedet.

- Vand indendørs giver både et skulpturelt element, der giver karakter til et rum og er med til at løse indeklimaproblemer. Luftfugtigheden bliver bedre, det kan give en behagelig baggrundslyd og køle. Kort sagt, det ser hamrende godt ud, mener Jørgen Fok-

dal. På Restaurant Vision i Malmø har man valgt at have vandvægge mellem restauranten og toiletterne, dvs. at der løber vand ned ad hele væggen.

Sommerens mange store regnskyl har sat gang i Jørgen Fokdals kreative hjerne.

- Det må være muligt, at al det vand ikke kun er et problem, men også en ny mulighed. For eksempel at lave springvand, der aktiveres af regnvandet, så byens borgere også kan have glæde af alt det vand, funderer Jørgen Fokdal, men der er naturligvis megen udvikling tilbage, før det kan realiseres og det skal jo ikke mindst være sikkert. Der er mange aspekter, der skal tages højde for.

Inspiration fra hele verden

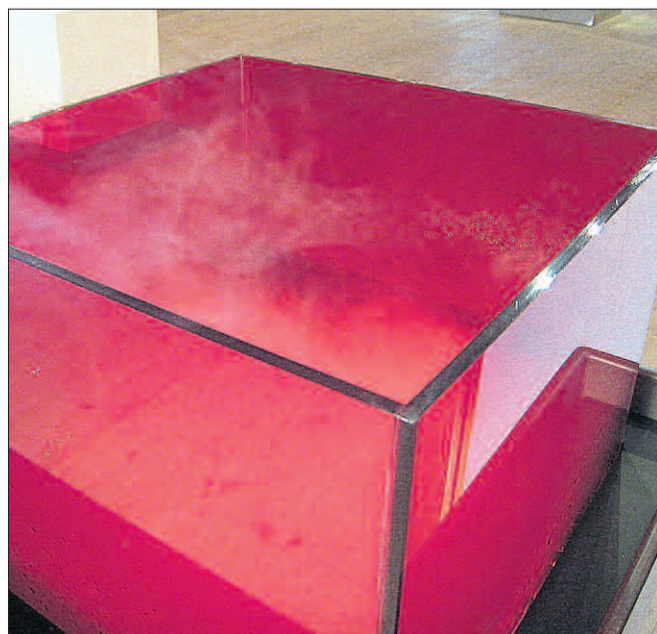
Finanskrisen slog også ned på springvandsbranchen, og mærkeligt nok et år før andre blev ramt nemlig allerede i 2007.

- Nu er vi dog tilbage på sporet og har overskud i firmaet igen efter nogle tunge år.

Når venner og familier rejser rundt i verden er de opmærksomme på, om der er spændende springvand og så får Jørgen Fokdal et tip og rejser ofte ud for at se dem ved selvsyn og få inspiration til sine egne mange projekter.

I de forløbne 12 år har han designet og bygget 80 springvand.

- Vand har en fantastisk afslappende effekt og giver den indre ro, alle har brug for i det moderne samfunds opskruede tempo, slutter Jørgen Fokdal.

Almindelig koldt vand bliver til vandtåger ved at blive påvirket af en simpel frekvens.